

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

ESAS NO : 2018/6282
KARAR NO : 2018/10734

MAHKEMESİ : Van 1. İş Mahkemesi
TARİHİ : 11/10/2017
NUMARASI : 2016/552-2017/974
DAVACI : BAHATTİN KAÇAR ADINA VEKİLİ AVUKAT DİLŞAD HEZER
DAVALI : VAN ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş. ADINA VEKİLİ
AVUKAT CÜNEYT CANER GÜLDAL
DAVA TÜRÜ : ALACAK

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, kanun yararına bozulması Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmiş, dava dosyası için Tetkik Hakimi M. Hacıoğlu tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkilinin 29.11.2005 tarihinden itibaren davalı kurumda elektrik teknisyeni olarak görev yaptığını, 31.01.2006 tarihinde Tes-İş Sendikasına üye olduğunu, toplu iş sözleşmelerine aykırı olarak müvekkiline eksik ödemeler yapıldığını bu sebeple toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan bir kısım işçilik alacaklarının davalıdan tahsilini talep etmiştir

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, davacının sendika üyesi olması sonrası işçilik ücretlerinin azaltılmadığını tam aksine arttırıldığını ve dava konusu taleplerin yerinde olmadığını beyanla davanın reddini savunmuştur.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanan delillere ve bilirkişi raporuna göre, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı, kanun yararına bozulması için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı temyiz etmiştir.

Gereke:

Taraflar arasındaki uyuşmazlık, davacının ücretinin işverence tek taraflı olarak düşürülüp düşürülmediği ve toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan fark işçilik alacaklarına hak kazanıp kazanmadığı noktasında toplanmaktadır.

Davacının toplu iş sözleşmesinden yararlanmadığı dönemde son günlük ücretinin 36,10 TL olduğu, sendikal haklardan ve toplu iş sözleşmesinden yararlandırılmaya başlandığı 31.01.2006 tarihinden sonra ise 28,80 TL olarak ödendiği dosya kapsamı ile sabittir. TEDAŞ ile toplu iş sözleşmesi imzalayan TES-İŞ Sendikası arasında 31.05.2004 tarihinde yapılan protokol neticesinde, işçilerin toplu iş sözleşmesinden protokoldeki şartlar ve öngörüler

doğrultusunda yararlandırılmaları kararlaştırılmış, getirilen özel hükümlere göre davacı ve onunla aynı şartlarda çalışan işçilerin ücretleri belirlenmiştir. Dolayısıyla, sadece davacının şahsına ilişkin ücretinin düşürülmesi veya ücretinin işverence tek tarafı olarak düşürülmesi söz konusu değildir. Bu durum karşısında, davacının toplu iş sözleşmesi hükümlerinden faydalanmaya başladığında ücretinin 28,80 TL olarak belirlenmesinde, davalı ve davacı adına hareket eden sendika ile işveren arasında imzalanan 31.05.2004 tarihli protokol hükümlerinin esas alındığı açıktır. Davacıya yürürlükte olan toplu iş sözleşmesi gereğince ödenmesi gereken menfaatler davalı tarafça ödenmektedir. Bu şekilde davacının toplu iş sözleşmesinden faydalanmasıyla birlikte toplu iş sözleşmesinin işçiler lehine getirdiği akçalı menfaatlardan (giyim yardımı, gıda yardımı, yemek yardımı, ikramiye, ilave tediye gibi) de yararlanması mümkün olup, davacının gelirinde artış meydana gelmiştir. Kaldı ki davacı ile davalı arasında iş sözleşmesi imzalanırken günlük ücreti 36,10 TL olarak belirlenmiş ve toplu iş sözleşmesinden yararlanma durumunda ücretin toplu iş sözleşmesi ile yeniden belirleneceği hususu düzenlenmiştir. Davacı sendikaya üye olup toplu iş sözleşmesinden yararlanmak istediğini belirttiğine göre, toplu iş sözleşmesi gereği belirlenen yeni ücretini kabul etmiş olup, hem toplu iş sözleşmesi kapsamındaki sosyal hakları hem de kapsam dışı işçilere ödenen günlük ücreti talep etmesi olanaklı değildir. Mahkemece davanın reddine karar verilmesi gerekirken bu yönler gözetilmeden, yazılı gerekçe ile kısmen kabulüne karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun geçici 3. maddesi uyarınca uygulanmasına devam olunan mülga 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına temyiz isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere **BOZULMASINA**, dosyanın gereği için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına **TEVDİİNE**, 04.05.2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

ESAS NO : 2018/6283
KARAR NO : 2018/10735

MAHKEMESİ : Nevşehir 1. Asliye Hukuk (İş) Mahkemesi
TARİHİ : 17/05/2016
NUMARASI : 2015/624-2016/470
DAVACI : SEFA AYDIN ADINA VEKİLİ AVUKAT İLKAY UYAR KABA
DAVALI : İLK AS MADENCİLİK HARFİYAT İNŞ. NAK. VE TİC. LTD. ŞTİ.
DAVA TÜRÜ : ALACAK

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, kanun yararına bozulması Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmiş, dava dosyası için Tetkik Hakimi M. Hacıoğlu tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkilinin 01.05.1999-31.05.2011 tarihleri arası dava dışı devreden işveren İthami Arısaman ve davalı devralan şirket nezdinde şantiye şefi ve iş makinası operatörü olarak çalıştığını, iş sözleşmesinin davalı işverence haklı neden olmaksızın feshedildiğini belirterek kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, hafta tatili çalışması alacağı, fazla mesai alacağı, yıllık izin alacağı ve genel tatil alacaklarının davalıdan tahsilini talep etmiştir

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı davaya cevap vermemiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece davanın reddine karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı, kanun yararına bozulması için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı temyiz etmiştir.

Gerekçe:

6100 sayılı Kanun'un 324. maddesinde "delil ikamesi için avans" düzenlenmiş olup, buna göre taraflardan her biri, ikamesini talep ettiği delil için mahkemece belirlenen avansı, verilen kesin süre içinde yatırmak zorundadır. Taraflar birlikte aynı delilin ikâmesini talep etmişlerse, gereken gideri yarı yarıya avans olarak öderler (f.1). Taraflardan birisi avans yükümlülüğünü yerine getirmezse, diğer taraf bu avansı yatırabilir. Aksi halde talep olunan delilin ikamesinden vazgeçmiş sayılır (f. 2).

Öncelikle belirtmek gerekir ki, delil ikamesi avansının süresinde yatırılmaması nedeniyle davanın kanıtlanmadığından söz edilebilmesi için, öncelikle o delilin, uyumsuzluk konusu vaktaya ilişkin iddianın ispatı ile doğrudan ilgili olması gerekir. Bu durumda davacı, giderini yatırmadığı delilden vazgeçmiş sayıldığı için davanın kanıtlanamaması söz konusu

olabilecektir. Deyim yerindeyse, o delil olmadan o vaktanın ispatı mümkün olmamalı, taraf, delil avansını yatırmadığından delilden vazgeçmiş sayılınca, o vaktı tümtüyle ispatsız kalmalıdır ki bu yönde karar verilebilsin. Bu bağlamda, herkesçe bilindiği üzere uygulamada hâkimin salt işlerin yoğunluğundan dolayı aldığı bilirkişi raporunun davanın ispatı ile doğrudan ilgili bulunmaması halinde, bilirkişi ücretinin yatırılmadığından söz edilip, kanıtlanamadığı gerekçesi ile davanın reddi doğru olmaz.

Dosya içeriğine göre; davacı vekiline 14.04.2016 tarihli duruşmada "...Dosyanın kül halinde talimat yolu ile Bursa İş Mahkemesi'ne gönderilerek, dosyamızın iş hukuku alanında uzman bir bilirkişiye tevdi ile taraf adedinden bir fazlası kadar rapor aldırılmasına, Bilirkişiye emek ve mesaisine karşılık 300,00 TL ücret takdirine, eksik olan 150,00 bilirkişi ücretinin davacı vekili tarafından duruşma tarihinden itibaren 1 haftalık kesin süre içinde mahkememiz veznesine depo edilmesine,belirtilen kesin süre içerisinde bilirkişi ücretinin mahkememiz veznesine davacı yanca depo edilmemesi halinde bilirkişi incelemesi deliline dayanma hakkında vazgeçmiş sayılacaklarının ve dosyanın mevcut delil durumuna göre değerlendirileceğinin duruşmada hazır bulunan davacı vekiline ihtarına,(ihtar edildi)..." karar verilmiştir. Davacı tarafından 04.05.2016 tarihinde 150,00 TL yatırılmış olmakla birlikte, mahkemece 17.05.2016 tarihli celsede; bilirkişi masrafının kesin süre içinde yatırılmadığı görülmekle geçen celsenin 2,b bendinden vazgeçilmesine dair ara karar kurularak davanın ispatlanamadığından reddine karar verilmiştir.

Somut olayda, mahkemece depo edilmesi istenen bilirkişi ücretinin yukarıda açıklandığı üzere uyumsuzluk konusu vaktıya ilişkin iddianın ispatı ile doğrudan ilgili olmadığından verilen süre usulüne uygun ve kesin değildir. Kaldı ki, hakimlik mesleğinin gerektirdiği genel ve hukuki bilgi ile çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişi dinlenemez. Dava konusu tazminat ve alacakların hesaplanması da teknik ve uzmanlığı gerektirmemektedir. Tüm dosya kapsamı, dava konusu alacak talepleri, davacının davalı şirket nezdinde geçen çalışmaları ile dinlenen davacı tanık beyanları birlikte değerlendirildiğinde dava konusu bir kısım alacak taleplerinin de ispatlandığının anlaşılmasına göre davanın ispatlanamadığından bahisle reddine karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun geçici 3. maddesi uyarınca uygulanmasına devam olunan mülga 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına temyiz isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere **BOZULMASINA**, dosyanın gereği için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına **TEVDİİNE**, 04.05.2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.